

ked er fri for overtrædelse af regler, der er indført for at beskytte forbrugerne. Kollektive interesser er således ikke en akkumulering af interesser hos enkeltpersoner, der har lidt skade ved en overtrædelse. Det må antages, at kollektive forbrugerinteresser som beskyttelsesobjekt i det væsentlige vil svare til det beskyttelseshensyn, som Forbrugerombudsmanden lægger til grund ved sin administration af markedsføringsloven.

Der er ikke fastlagt en definition af erhvervsdrivende og forbrugere i forbudsdirektivet. Begreberne må derfor fastlægges under hensyn til de enkelte direktiver og den relevante lovgivning.

Lovforslaget omfatter andre medlemsstaters godkendte organers mulighed for at anlægge søgsmål ved danske domstole mod virksomheder, som har værning i Danmark, for handlinger i strid med direktiverne, således som disse er gennemført i medlemsstaternes nationale ret. Endvidere bemyndiger forslaget erhvervsministeren til at udpege de danske myndigheder og organisationer, som skal optages på Kommissionens liste og dermed have mulighed for at anlægge søgsmål i andre medlemsstater over for udenlandske virksomheders ulovlige praksis i Danmark. Herudover giver forslaget mulighed for at bemyndige danske myndigheder til at optræde som mandatarer for andre medlemsstaters godkendte organer.

Lovforslaget medfører i øvrigt ingen ændringer af de danske myndigheders muligheder for at håndhæve national lovgivning.

5.2. Gensidig anerkendelse og søgsmålskompetence

Forslaget giver de godkendte organer, som andre medlemsstater har udpeget i henhold til direktivet, kompetence til at anlægge sager ved danske domstole. At en myndighed eller organisation er optaget på listen medfører, at domstolene skal anerkende, at myndigheden eller organisationen kan varetage kollektive forbrugerinteresser. Domstolene har ret til at undersøge, om godkendte organer ud fra deres formål og virke er berettiget til at indbringe den konkrete sag, ligesom domstolene kan tage stilling til, om sagen vedrører beskyttelse af kollektive forbrugerinteresser eller en akkumulering af flere enkeltpersoners individuelle interesser.

Vedrører søgsmålet ikke en handling i strid med direktiverne på bilaget til forbudsdirektivet eller et forhold i strid med kollektive forbrugerinteresser, afvises sagen, medmindre det godkendte organ efter andre regler er søgsmålskompetent.

Ved at tillægge godkendte organer søgsmålskompetence griber forbudsdirektivet ind i de danske dom-

stoles prøvelse af spørgsmålet om processuel partsevne og retlig interesse, jf. ovenfor under punkt 4.

5.3. Nedlæggelse af forbud

Det foreslås, at retssager (herunder justifikationssager) mod danske virksomheder anlægges efter retsplejelovens almindelige regler. Dette medfører, at sagerne som udgangspunkt anlægges ved byretten ved søgtes hjemting. Sagerne kan efter de almindelige regler i retsplejeloven henvises til behandling i landsretterne eller Sø- og Handelsretten i København. Er anvendelsen af markedsføringsloven af væsentlig betydning for sagens udfald, følger det af denne lovs § 14, stk. 1, at sagen anlægges ved Sø- og Handelsretten i København, medmindre parterne vedtager andet. Vedrørende spørgsmålet om lovvalg henvises til bemærkningerne punkt 5.5.

Direktivet kræver, at der hurtigst muligt kan nedlægges forbud mod overtrædelserne. Det foreslås derfor, at fogedretterne kan nedlægge foreløbige forbud, såfremt der er fare for, at formålet med et forbud forspildes, hvis sagen skal afvente en almindelig dom. Efter retsplejelovens § 642 kan der nedlægges fogedforbud, såfremt det godtgøres eller sandsynliggøres, at de handlinger, der søges forbudt, strider mod rekvirentens ret, at rekviritus vil foretage de handlinger, der søges forbudt, og at formålet vil forspildes, såfremt rekvirenten henvises til at gøre sin ret gældende ved almindelig rettergang.

Lovforslagets § 3, stk. 2, fastsætter betingelserne for at kunne nedlægge foreløbigt forbud, og reglerne i retsplejelovens § 642, hvorefter det bl.a. kræves, at handlingen skal stride mod rekvirentens ret, finder således ikke anvendelse på sager anlagt i medfør af lovforslaget.

Efter reglerne i retsplejelovens § 648, stk. 2, skal der senest 2 uger efter fogedforbudet anlægges en justifikationssag ved retten med påstand om stadfæstelse af forbudet. Retsplejelovens regler om forbudets udstrækning og nedlæggelse, genoprettelse mv. finder ligeledes anvendelse. Justifikationssagen anlægges som udgangspunkt ved byretten, men kan efter de almindelige regler i retsplejeloven henvises til behandling i landsretterne eller Sø- og Handelsretten i København.

Forsætlige overtrædelser af en dom, hvorved det er pålagt en virksomhed at undlade en handling i medfør af § 3, stk. 1, kan efter retsplejelovens § 535, stk. 1 og 2, straffes med bøde eller hæfte. Tilsidesættelse af en pligt til at undlade en handling kan straffes hver gang, der foreligger en særskilt tilsidesættelse af dommen. Overtrædelser håndhæves ved privat påtale. Det er så-